

Při ošetření stromů je třeba zvážit každé říznutí

„Práce je náročná nejen fyzicky, ale často se i pořádně bojíte. Při pohybu v korunách stromů je třeba naučit se přemýšlet o jeden tah dopředu.“

Co všechno zahrnuje práce arboristy?

Arborista není jen člověk, který leze po stromech a provádí řezy. Mimochodem, těch je několik druhů – od zakládacích, udržovacích, stabilizačních až po tvarovací a ke každému je přístupováno jinak. Stromolezec se zabývá péčí o stromy – od výsadby přes ošetření až po kácení. Dále by měl být schopen posoudit zdravotní stav stromu, jeho vitalitu a samozřejmě provozní bezpečnost na daném stanovišti.

Jak často by se měly ošetřovat stromy? A k čemu může dojít, když se jejich údržba zanedbává?

To se nedá přesně říci, neexistuje k tomu žádný „jízdni řád“. Záleží spíše na tom, kde konkrétně stromy rostou a co od nich očekáváte.

Sám posuzuji stromy jinak, rostou-li v lese, v lesoparku, v okrajové části parku, nebo přímo u cest, u silnic, v ulici, u školy, školky... Především by neměl být zanedbáván výchovný řez u mladých stromků.

Co lze v počátcích napravit nůžkami, na to může být později i motorová pila krátká. Prioritní je provozní bezpečnost stromu, tedy aby lidé a stromy nebyli v konfliktu, ať se již jedná o zdraví lidí či škodu na majetku.

Co všechno se zjišťuje při posuzování zdravotního stavu stromů?

Při posuzování stromu se zohledňuje hned několik hledisek. Není to jen zdravotní stav stromu, ale i fyziologická vitalita a především provozní bezpečnost stromu na daném stanovišti.

Při posuzování zdravotního stavu se zaměřujeme na výskyt dřevokazných hub, mechanického poškození a podobně. Pokud jde

o zjištění stability, je možné provést tahovou zkoušku, což je měření za pomoci přístrojů. Testuje se odolnost proti zlomu a vývratu.

Stromy prý nemají rády změny. Liší se nějak stromy ve městech od těch na vesnicích z hlediska jejich zdraví či míry poškození?

Asi by bylo lepší použít srovnání stromů ve městě od stromů ve volné krajině.

Pokud roste strom mimo pohyb lidí, je otázkou, zda jej vůbec ošetřovat. Stromy jsou tu déle než my lidé a nepotřebují nás (úsměv, pozn. red.). Ve městech je pro stromy skoro vše stresové. Je zde většinou nekvalitní půda s příměsí stavební sutě a všeho, co vyteče z aut. Je zde prašnost, světelný smog, přehřáté stanoviště a tak dále...

V kořenové části stromů se často provádějí výkopové práce. Působí na ně ale také hutnění půdy způsobené chodci, auty, vyasfaltování či vydláždění až k patě stromu, ale také třeba vysoká koncentrace psích výkalů.

A aby toho nebylo málo, montujeme na ně různé technické konstrukce, zábradlí, světla, slouží za sloupce elektrického vedení, neváháme na ně pověsit vánoční osvětlení (jako u nás v Jihlavě, pozn. red.). Zkrátka občas žasnu, že to stromy vůbec přežijí.

K ošetření stromů se používají stromolezecké techniky. Které to jsou a co je jejich základem?

K výstupu do koruny používáme lanové techniky. Ty se dělí na jednolanové a dvoulanové. V naší partě je kombinujeme, řešíme, ladíme a každý lezeme či používáme jiné pomůcky. Velkou inspirací bývají stromolezecké závody. Hlavně ty zahraniční.

Máte kurz lanových aktivit?

Za minulého režimu jsem začínal jako hrolezec a dělal to, čemu se říká výškové práce. Ze začátku moje snahy moc šetrné ke stromům

nebyly. Jsem z té generace, která napřed lezla a pak se učila zahradničinu. Ideální je to naopak. Naučit zahradníka stromolezit.

Jak moc je práce arboristy fyzicky náročná?

Záleží na velikosti stromu. Pokud pracujete na stromech každý den, zvyknete si. Ale lehké to není. Práce je náročná nejen fyzicky, ale často se i pořádně bojíte. Při pohybu v korunách stromů je třeba naučit se přemýšlet o jeden tah dopředu.

Měl jste někdy pocit, že nezvládáte?

Nezapomenu na svou první práci po operaci lokte. Bylo to na Korsice a já měl asi tříměsíční přestávku.

Pracovali jsme na kaštanovnicích, které patřily k tamním nejstarším stromům a byly opravdu mohutné. Každý večer jsem byl naprosto zničený.

Zdá se, že se práce arboristy příliš nehodí pro ženy...

Mezi námi stromolezci není mnoho žen. Ale najdou se a některé lezou skvěle.

Najímají si vás běžně i majitelé soukromých zahrad?

Jen k prořezání velkých stromů a kácení. Ostatní práci necháváme zahradníkům.

Je rozdíl v údržbě vzrostlých okrasných stromů a těch ovocných, které mají plodit?

Ovocné stromy jsou krátkověké, stříhají se častěji, prosvětlují se, tvar stromu je podřízen produkci ovoce. Alejové stromy neplodí, tak jim ponecháváme přirozený habitus.

Trendem současné doby, alespoň podle některých zahradních architektů, je mít na zahradě třeba jen jeden či několik vzrostlých stromů – solitérů. Je to správný přístup?

Majitel osvědčení český certifikovaný arborista a licence evropský stromolezec Petr Zvědělík patří ještě ke generaci, která nejprve uměla lézt do výšek a teprve pak se začala zajímat o zahradničinu. Ideální je to prý naopak. Při jeho práci, ať už se týká ošetření stromů v soukromých zahradách nebo mnohasetletých velikánů, je podle něj důležité, aby lidé a stromy nebyli v konfliktu, ať už se jedná o zdraví lidí či škodu na majetku.

Nyní dvakrát víc!
Dvojnásobné plnění v případě vážných onemocnění způsobených klíštětem.

Mimořádná akce pro smlouvy životního pojištění FLEXI a JUNIOR podepsané v období od 1. 4. do 30. 6. 2015.
Více informací na www.flexi.cz/akce

POJIŠŤOVNA
ČESKÉ STROJITELNÉ
VIENNA INSURANCE GROUP

pro jistotu

flexi
životní pojištění

vizitka Petra Zvědelíka

- Od roku 2005 vlastní licenci evropského stromolezce (ETW).
- Je také majitelem osvědčení český certifikovaný arborista (ČCA).
- V roce 2011 absolvoval roční kurz komplexní péče o dřeviny v Mělníku (KPD).
- V současné době studuje bakalářské studium Arboristiky na Mendelově univerzitě v Brně.
- Nedávno se zúčastnil projektu Nadace partnerství pod názvem Zdravý strom pro zítřek, v rámci něhož certifikovaní arboristé dělají ukázkové ošetření stromů.

rozhovor

Předně by měl každý zvážit velikost zahrady a představit si, jestli by se tam ten strom v budoucnu vůbec vešel. Každý strom je geneticky předurčen a podle toho roste. Nemám rád redukce stromu.

Jak tedy vybírat správně stromy na zahradu, aby tím netrpěly?

Každý člověk má jiný vkus a jinou představu o své zahradě. Osobně bych se nechal inspirovat tím, co pěstovali naši předci v daném místě. Tujím, škumpě či smrku stříbrnému nefandím.

V čem podle vás lidé chybují při péči o stromy na své zahradě?

Zahrada není úplně moje hřiště, ale co si všímám, často lidé nepoznají vznikající defekt. A asi nejčastější chybou je, že moc zasypávají krčky stromů při výsadbě.

Dají se tyto chyby nedbalého nebo neodborného ošetřování stromů napravit?

S mladým poškozeným stromkem většinou lze pracovat. U dospělého je spousta zásahů nevratných. Chybuje se také například vyvětvováním či řezem na „hlavu“. Dobře ošetřený

strom nemusí automaticky znamenat velkou hromadu ořezaných větví.

Lze něco pokazit třeba i na kácení?

Pokazit se toho může hodně. Na jednoduché kácení si nás většinou nikdo nepozve. Rizika se odvíjí podle toho, kde strom roste, jak je vysoký, kam nakloněný, jaký má defekt, roste-li v zástavbě a tak dále...

Jaké konkrétní nástroje používáte k ošetřování stromů?

Záleží na druhu práce. Převážně používáme ruční pilky. Někdy pinohy, což je pilka na tyči. Ale snažíme se ke každému řezu dolézat. Řez ruční pilkou je přesnější. U kácení už toho přibývá. Například když jsme káceli v Hřensku, vynášeli do skal navíc lana na přetahování stromů, další na zajištění pokácených stromů, lanové napínáky, sítě, které se natahovaly pro případ uvolněných kamenů. Bylo to jedno z míst, kde se musela zvážit všechna možná rizika. Dole pod skalami jsou domy a velký pohyb lidí. ●●●

Celý rozhovor najdete na webové stránce www.denik.cz/zvedelik

www.cpp.cz

VRACÍME VĚCI DO POŘÁDKU UŽ 20 LET

Slavte s námi a získejte dárek
cestovní pojištění zdarma

A je to pojištěno!

ČPP
VIENNA INSURANCE GROUP